
Årsmelding 2021 for Numedalslågen forvaltningslag

Styrets sammensetning og arbeid

Styret har bestått av følgende personer: Geir Jespersen (styreleder), Bjørn Ruberg, Andreas Holm Kvalevåg, Erling Olav Tvedten og Ole Bjørn Bårnes. Styret har i 2021 hatt både fysiske møter og nettmøter. Før øvrig er det kommunisert pr telefon og e-post. Årsmøtet 2021 ble, som året før, avlyst med henvisning til force majeure på grunn av COVID19-situasjonen og nedstengninger. Styret har derfor fortsatt uten endret sammensetning.

Daglig leder og styret i Numedalslågen forvaltningslag. Foto: Olav Nordheim

Sekretær

Fram til sommeren har sekretær/daglig leder som vanlig vært Ingar Aasestad. Etter sommeren har styreleder og sekretær overtatt de fleste praktiske funksjoner.

Arbeidet har bestått i å forberede og innkalle til styremøter, kontingentadministrasjon, søknad om tilskudd til og rapportering av resultater fra prosjekter, skjellprøveinnsamling, kontakt med Fylkesmannen og myndigheter ellers, oppfølging av kultivering, fangstrapportering og midtsesongsevaluering.

Fordeling av drivgarnsfisketillatelser

Det kom i 2021 inn 6 søknader:

- Sjulstadvfisket
- Berganlågen nord / Bårnes
- Hvåra – Hvarnes – Odberg
- Sundetfisket
- Stubberødfisket
- Holmfoss

Ved en tilfeldig trekking foretatt av styret ble Hvåra/Hvarnes/Odbert og Stubberødfisket trukket ut til å gjennomføre drivgarnsfiske sesongen 2021. Styret mottok rapport etter avsluttet drivgarnsfiske.

Fangstrappertering

Dette er det tolvte året vi har hatt ansvaret for å organisere og samle inn fangstrapperteringene i Lågen.

Vi bruker et webbasert fangstrapperteringssystem levert av Lågens framtid, som nå virker svært godt.

All fangst ble i 2021 lagt inn av valdansvarlige selv. Det har heller ikke vært behov for purring på manglende rapportering. Det hjelper nok litt at myndighetene har hjemmel til, og som hovedregel skal, stenge valdet for fiske om ikke fangst rapporteres. Viktigst er nok at det har spredd seg en allmenn forståelse for viktigheten av en mest mulig korrekt rapportering. Det er flott!

Midtsesongevaluering

Styret gjennomførte 14/7-21 midtsesongevaluering for Numedalslågen. Ved midtsesongevaluering av laksefisket gjøres en vurdering av hvor sannsynlig det er at man kommer til å nå gytebestandsmålet i inneværende sesong. Dette gjøres rent konkret ved at vi fyller inn fangstene i prognosemodellen utarbeidet av Norsk institutt for naturforskning (NINA), slik vi er pålagt av Miljødirektoratet. Modellen tar utgangspunkt i gjennomsnittlig fangstfordeling gjennom sesongen de senere årene, og resulterer i en prosentverdi hvor 100% tilsvarer oppnådd tilstrekkelig gytebestand.

På tidspunktet for midtsesongevaluering var fangsttallene nesten på kiloet identiske som fra året før. Det var ingen ting som indikerte at det var en spesielt tidlig oppgang i 2021, og med dette som bakgrunn indikerte modellen at Numedalslågen ville oppnå 180% av gytebestandsmålet.

RESULTAT	Tidlig år	Normalt år	Seint år
Forventet gytebestand ved sesongslutt	13,494 kg	22,135 kg	46,417 kg
Avvik fra gytebestandsmålet	1,198 kg	9,839 kg	34,121 kg
Forventet gytebestand som prosent av gytebestandsmålet	110 %	180 %	378 %

180 % gytemålloppnåelse sier oss altså at vi etter endt sesong vil ha 80% mer gytefisk i elva enn det som trengs for å oppnå maksimal produksjon av lakseyngel. Hvis oppgangen skulle vise seg å bli sein, viser beregningene at vi vil ha nesten 4 ganger så mye gytefisk tilbake i elva som det som trengs for å nå gytebestandsmålet.

Styret vedtok derfor å gjennomføre *handlingsalternativ 4: Mer enn 30% over gytebestandsmålet.*

Bestemmelser om døgnkvote i sportsfisket og årskvoten for flåter og mælkast oppheves.

Kulturhistoriske innretninger med 400 kg kvote får økt kvote til 600 kilo.

En uke lenger fisketid. Siste fiskedag for stangfisket ned for Holmfoss 15. august og opp for

Holmfoss blir siste fiskedag 31. august. Kulturhistorisk fiske t.o.m. uke 32.

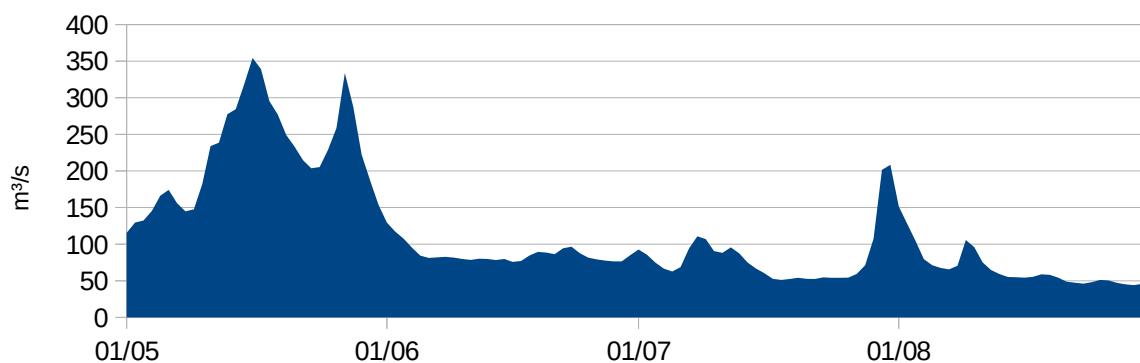
Fisket i Numedalslågen 2021

2021 var det første året med nye fisketider pålagt fra Miljødirektoratet, for Numedalslågens del var den mest markante endringen at alt fiske skal avsluttes i august. Det ville med opprinnelige fisketider med ordinær avslutning 26. august ikke engang gitt åpning for én ukes utvidelse av fisket i gode sesonger, og de forhåndsavtalte handlingsalternativene ville blitt begrenset til kun innskrenkning. Forvaltningslaget leverte høringssvar og ba om at fisketiden i Numedalslågen skulle forbli som det var, men dette ble ikke tatt til følge. For å gi rom til én ukes utvidelse ved gode fangsttall (opprinnelig handlingsalternativ 4) valgte styret derfor å framskynde oppstart av fisketid i øvre del, dvs opp for Holmfoss, fra 10. juni til 1. juni. Ti dager forlengelse i forkant tilsvarer i fangst to dager innkorting i bakkant, fra 26. til 24. august. Skulle det være rom for å utvide fisketiden en uke ville siste dag i sesongen dermed bli 31. august, innenfor Miljødirektoratets nye rammer.

Midtsesongevalueringen ble som beskrevet over gjennomført på et tidspunkt hvor fangsttallene var høye og lovende, og som tilsvarte fangsten i 2020. Rett etter kom imidlertid en periode med høy lufttemperatur og lite nedbør, og hvor mangel på nedbør igjen medførte redusert vannføring fra kraftverkene. Resultatet ble betydelig redusert fiske andre halvdel av juli og litt ut i august. Ved redusert eller uteblitt fangst blir noen ganger fiskere misfornøyd, og noen mer høylytt enn andre – spesielt i sosiale medier. Som i de fleste andre situasjoner hvor interessekonflikter debatteres i sosiale medier fins det gjerne små grupperinger hvor deltakerne støtter hverandre ukritisk, uten egentlig interesse for diskusjon og faglige innspill men for å skape uro og fremme sine personlige oppfatninger mens faktaopplysninger og vitenskapelig materiale avfeies. Ikke uventet ble konflikten mellom sportsfiske og kulturhistorisk fiske betydelig tilspisset, og i noe mindre grad ble også forskjellene i fangsttall og fisketid mellom øvre og nedre del av Lågen, herunder Miljødirektoratets krav om

avslutning av fisket i august, debattert. Forvaltningslagets styre går ikke inn i debatter på sosiale medier.

Vannføring 2021

Vannføring (Holmfoss) mai-august 2021.

Tørkeperiode til tross ble samlet fangst 14568.3 kg laks, dvs mer enn to tonn og 18.5% over gytebestandsmålet på 12296 kg. Resultatet ble godt under prognosen som midtsesongevalueringens modell ga oss. Numedalslågen oppnådde likevel etter all sannsynlighet gytebestandsmålet med god margin. Høy vanntemperatur kombinert med lav vannføring er heller ikke spesielt skadelig for laksen, den blir bare mindre bitevillig og holder seg i ro i stedet for å vandre videre oppover i elva.

Laksevandringen blir så å si satt på pause i tørkeperioden. Det er derfor sannsynlig at større mengder laks har gått opp etter at fiskesesongen ble avsluttet i august, noe som også taler til fordel for antall gytefisk totalt.

Arter	Antall	Vekt	Gj. snitt	Størst	Minst
Laks	3487	14568.3	4.2	20.8	0.5
Sjørret	140	163.9	1.2	4.3	0.3
Pukkellaks	24	31.6	1.3	2.1	0.8

Totale fangsttall for Numedalslågen 2021.

Redskap	Antall	Prosent	Vekt	Prosent
Flåte	1169	32.02%	4781.6	32.39%
Mark	722	19.78%	2676.9	18.13%
Flue	578	15.83%	2107.6	14.28%
Reke	343	9.39%	1419.1	9.61%
Sluk	262	7.18%	963.9	6.53%
Flue & Søkke	159	4.35%	837.4	5.67%
Teine	150	4.11%	763.1	5.17%
Wobbler	103	2.82%	432.2	2.93%

Gip	74	2.03%	407.7	2.76%
Spinner	54	1.48%	227.4	1.54%
Drivgarn	20	0.55%	87.7	0.59%
Ukjent	7	0.19%	25.9	0.18%
Flue & Dupp	6	0.16%	15.8	0.11%
Mølkast	4	0.11%	17.5	0.12%
Totalt	3651		14763.8	

Antallsmessig og vektmessig fordeling av fanget laks på ulike redskaper i Numedalslågen 2021.

Radiotelemetriundersøkelse – undersøkelse av beskatning

Undersøkelsen fortsatte i 2021, men det har pga COVID19 ikke vært avholdt formelle statusmøter med prosjektet. Prosjektet avsluttes i 2022, med påfølgende rapport sannsynligvis tidlig 2023.

Nye internettsider

I 2019 startet Norske Lakseelver (NL) et prosjekt med å samle inn og redigere informasjon om de nasjonale lakseelvene. Dette prosjektet ble støttet av Miljødirektoratet, og innebærer at de samler inn bilder og/eller film fra alle elvene som ønsker det, sammen med god og grunnleggende informasjon om hver enkelt elv. Publiseringen av informasjonen skulle skje på elvenes nettside i felles mal laget av NL. Det viste seg imidlertid ganske raskt at daværende versjon av nettsidene til NL ikke var egnet for måten fisket er organisert i Numedalslågen. Vi valgte da å avvente til det skulle bli forbedret i en senere utgave av nettsidene. Dette har enda ikke skjedd.

Sidene er gode på å synliggjøre fiskemuligheter for fiskerne (dette er ikke forvaltningslagets oppgave ifølge jordskiftedom), men ikke like gode på rene forvaltningsrelaterte saker som er det vi trenger. Vi har allerede lagt inn en god del informasjon, men som enda ikke er publisert. Vi fortsetter dette arbeidet og viderefører således vårt abonnement på sidene. Inntil videre fortsetter vi å benytte våre gamle internettsider.

Laksetrapp i Rimstadelva

Fritzøe skoger har for ca 100 år siden skutt ut en renne i fjellet for tømmerfløting som har skapt oppgangshinder i elva. Ca 3-5 km elv på oppsiden er blitt utilgjengelig for særlig gyting av sjøørret. Vi har fått kr 50.000 fra Miljødirektoratet til utredning av tiltak. Styret har ikke arbeidet med dette i 2021, men planlegger å ta opp igjen aktiviteten i 2022 når det blir lettere å gjennomføre grunneiermøter.

NUMEDALSLÅGEN FORVALTNINGSLAG - REGNSKAP 2021

RESULTAT	Budsjett 2022	Resultat 2021	Budsjett 2021	Resultat 2020	Budsjett 2020
Inntekter:					
Kontingenter	-253 000	-238 500	-220 000	-226 400	-210 000
Tilskudd sykdomsovervåkning		-30 000	-35 000	-35 000	-40 000
Tilskudd fra foreninger til kultivering	-10 000	-10 000	-10 000	-20 000	
Refusjon NMBU - el-fiske		-5 000			
Tilskudd til undersøkelse av sandkryper - bruk av fond		0	-20 000	-6 000	-20 000
Tilskudd til nye nettsider hos Norske lakseelver - bruk av fond		0	-10 000	-4 989	
Tilskud til utredning av fisketrapp		0		-50 000	
Skjellprøver	-30 000	-27 207	-30 000	-32 090	-30 000
Sum inntekter	-293 000	-310 707	-325 000	-374 479	-300 000
Kostnader:					
Styrekostnader	3 000	3 000	3 700		3 400
Kultivering	120 000	90 406	120 000	112 405	130 000
Sekretær, regnskap, (nettsider) m.v.	60 000	27 250	50 000	34 500	50 000
Skjellprøver	20 000	13 606	16 000	27 309	15 000
Kontorrekvisita	1 000	0	1 000		1 000
Internett (lagenlaks.no), nettsider (norske lakseelver)	6 000	1 489	5 000	4 989	500
Porto	5 000	7 530	7 000	5 965	11 000
Kjøring	3 000	923	3 000	1 471	3 000
Møtekostnader	7 000	6 375	1 000	309	5 000
Fangstrapportering	20 000	18 650	17 000	15 150	15 000
Utredning av fisketrapp		0		46 875	
Norske Lakseelver kontingent	85 800	81 150	80 000	80 000	75 000
Eksterne møter, reisekostnader		0	1 000		1 000
El-fiske - sandkryper / HJFF		5 000	20 000	6 000	20 000
Bankgebyr	500	344	400	357	300
Sum kostnader	331 300	255 723	325 100	335 329	330 200
Renteinntekter	-100	0	-100	-112	-200
Resultat	38 200	-54 984	0	-39 262	30 000

BALANSE	2021	2020
Ikke betalt og utestående medlemskontingent for 2021	17,000	
Fordring HJFF	5,000	
Bank	447,796	454,062
Sum omløpsmidler	469,796	454,062
Sum eiendeler	469,796	454,062
Egenkapital 1.1.2020	-326,801	-287,539
Årets resultat	0	0
Sum egenkapital	-326,801	-287,539
Kortsiktig gjeld - forskuddsbetalt kontingent	0	-39,250
Kortsiktig leverandørgjeld		
Bundene ubrukte tilskuddsmidler nettsider	-15,011	-15,011
Bundene ubrukte tilskuddsmidler sandkryper	-73,000	-73,000
Sum egenkapital og gjeld	-414,812	-414,800

Kvelde, 16.02.2022

Geir Jespersen (s), styreleder

Ole Bjørn Bårnes (s). Styremedlem

Bjørn Ruberg (s), styreleder

Andreas Kvalevåg (s), styremedlem

Erling Olav Tvedten (s), styremedlem

Arbeidsplan 2022 for Numedalslågen forvaltningslag

- **Videreføre dagens kultiveringspraksis** i samarbeid med Lardal jeger og fisk og Lågens framtid.
- **Informasjon.** For å gjennomføre en rasjonell informasjonsspredning til alle, vil aktuell medlemsinformasjon legges ut på lagets hjemmeside: <http://www.lagenlaks.no/>.
- **Ivareta rettighetshavernes interesser** ved høringer og øvrig kontakt med det offentlige.
- **Fangstrapporing.** Videreføre arbeidet med å registrere fangsten i Lågen. Fangstrapporingene er det viktigste grunnlaget for regulering av fisket. For å forhåpentlig kunne redusere antall manglende rapporteringer, vil en liste over de som ikke rapporterer oversendes Fylkesmannen. Miljødirektoratet skal da stenge disse strekningene for fiske påfølgende år. All fangst skal minimum rapporteres en gang i uken. Rettighetshaver er ansvarlig for å etablere tilstrekkelige systemer for innsamling av rapporter fra fiskere på sitt område.
- Fortsette arbeidet med å **samle inn skjellprøver** for bl.a. å overvåke innslaget av rømt oppdrettsfisk og oppvekstforhold i sjø. Det er viktig at forvaltningslaget viderefører dette, da vi har en av de lengste dataseriene i landet. Vi søker om penger fra Fylkesmannens fiskefond til dette arbeidet.
- **Delta i prosjektgruppen for beskatningsundersøkelsene**
- **Arbeide videre med fisketrapp i Rimstadelva**
- Arbeide videre med å **legge inn informasjon om Numedalslågen på Norske lakseelvers nettsider**
- **Foreta midtsesongevaluering** basert på rapportert fangst og eventuelt innføre innskrenkninger eller utvidelser i fisket basert på fangst pr 12/7 i h.t. forhåndsavtalte handlingsalternativer.

Handlingsalternativene avtalt med Statsforvalteren videreføres:

Handlingsalternativ 1: Mer enn 50 % under gytebestandsmålet:

Fisket stoppes.

Handlingsalternativ 2: Mer enn 40-50 % under gytebestandsmålet:

Innføring av årskvote for sportsfiskere for resten av sesongen på 2 laks over 3 kilo (gjelder også Hagnesvassdraget). Når kvoten er full, skal fisket opphøre. I tillegg en uke innkorting i sportsfisket (siste fiskedag ned for Holmfoss blir 1. august og 17. august opp for Holmfoss). To uker innkorting i fisket med kulturhistoriske redskaper. Siste fiskeuke blir da uke 29.

Handlingsalternativ 3: 10-40 % under gytebestandsmålet:

Innføring av årskvote for sportsfiskere for resten av sesongen på 2 laks over 3 kilo (gjelder også Hagnesvassdraget). Når kvoten er full, skal fisket opphøre. En uke innkorting i fisket med kulturhistoriske redskaper. Siste fiskeuke blir da uke 30.

Handlingsalternativ 4: Mer enn 30% over gytebestandsmålet.

Bestemmelser om døgnkvote i sportsfisket og årskvoten for flåter og mælkast oppheves. Kulturhistoriske innretninger med 400 kg kvote får økt kvote til 600 kilo. En uke lenger fisketid. Siste fiskedag for stangfisket ned for Holmfoss 15. august og opp for Holmfoss blir siste fiskedag 31. august. Kulturhistorisk fiske t.o.m. uke 32.

Vedtatt handlingsalternativ vil bli offentliggjort på nettsidene våre.